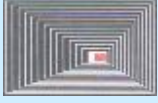

TÜBA

TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (TÜBA)

TÜBA

Türkiye Bilimler Akademisi

Türkiye Bilimler Akademisi,
2 Eylül 1993'te 497 Sayılı Kanun Hükmünde
Kararname ile kuruldu. Kurucu üyelerin Başbakan
tarafından atanması, ilk genel kurulun oluşturulması,
Başkan ve Akademi Konseyi'nin seçilmesi, Başkanın
atanması sonuçlandırıldıktan sonra Akademi, 7 Ocak
1994'te çalışmalarına başladı.

TÜBA

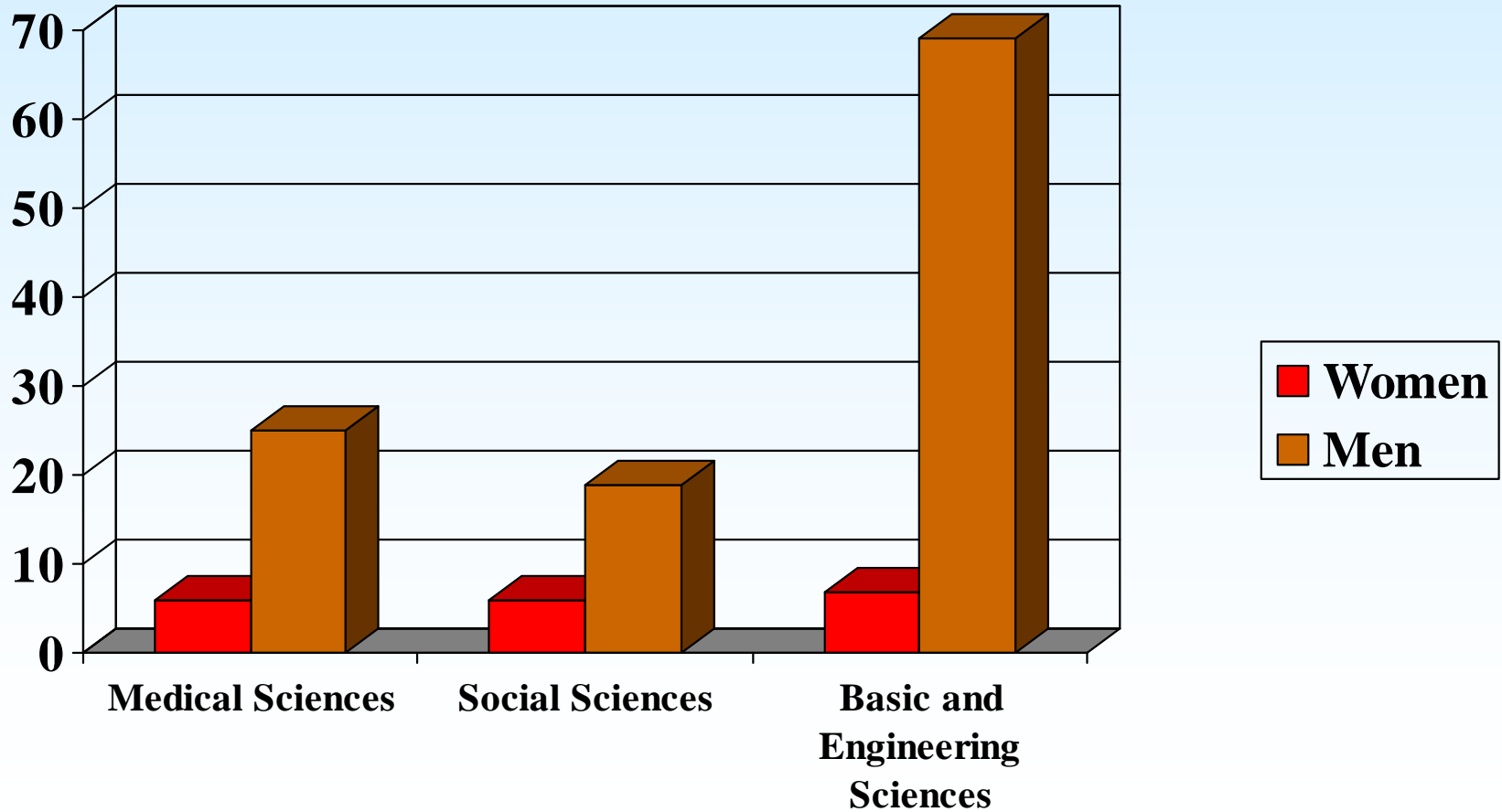
Organizasyon Yapısı

- Akademi'nin organları Genel Kurul, Akademi Konseyi ve Başkanlıktan oluşur.
- Genel Kurul tüm Akademi üyelerini kapsar. Akademi'nin Türkiye ve yurtdışında faaliyet gösteren 132 bilim insanı üyesi bulunmaktadır. Bunların 36'sı Şeref, 78'i Asli, 18'i Asosiye üyedir.

TÜBA

TÜBA ÜYELERİ ALANLARA GÖRE KADIN - ERKEK DAĞILIMI (ARALIK-2007)

TÜBA

Akademi'nin Amaçları

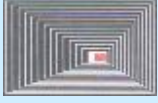
Türkiye Bilimler Akademisi, tüzel kişiliğe, bilimsel, idari ve mali özerkliğe sahip bir kuruluştur.

Amaçları şöyle özetlenebilir:

Türkiye'de tüm bilim alanlarında;

- * Araştırmaları, bilimci kişiliğini, araştırmacılığını özendirme,
- * Bu alanlarda emeği geçenleri onurlandırmak,
- * Gençleri, bilim ve araştırma alanına yönlendirmek,
- * Türkiye'deki bilimcilerin ve araştırmacıların toplumsal statülerinin yükseltilmesi ve korunmasına çalışmak,
- * Bilim ve araştırma standartlarının uluslararası düzeye çıkartılmasına yardım etmektir.

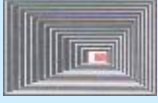
TÜBA

Akademi'nin Görevleri

- * Bilimsel konularda ve bilimsel önceliklerin tespiti amacıyla Hükümete görüş bildirmek,
- * Bilimsel ve toplumsal konularda özgür ve eleştiriye açık tartışma ortamı oluşturmak,
- * Toplumda bilimsel yaklaşım ve düşüncenin yayılmasını sağlamak,
- * Bilimsel başarıyı değerlendirme ölçütlerinin belirlenmesi yönünde önerilerde bulunmak,
- * Bilim insanlarının bilimsel faaliyetlerini verimli bir şekilde sürdürebilmeleri için önerilerde bulunmak ve destek programları düzenlemek,

TÜBA

Akademi'nin Görevleri

- * Evrensel bilim etiği kurallarının toplumca benimsenmesini ve titizlikle uygulanmasını sağlamak amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde çalışmalar yapmak,
- * Üstün liyakat esasına göre bir araya getirdiği bilim insanlarının birikimlerini kurumsal düzeyde toplum yararına sunmak,
- * Ülkede bilimin düzeyini yükseltmek ve bilimci kişiliği özendirme amacıyla her türlü desteği vermek,
- * Yetenekli gençleri bilimsel araştırmaya yönlendirmek için destek programları düzenlenmek,

TÜBA

Akademi'nin Görevleri

- * Kanunlar, uluslararası anlaşmalar ve kalkınma planı ile yıllık programlarla verilen, ayrıca kuruluş amacı bağlamında gerekli görülen görevleri yapmak,
- * Belirtilen amaçların gerçekleştirilmesi ve görevlerin yerine getirilebilmesi için ulusal ve uluslararası kuruluşlar ve bilim akademileri ile işbirliği dâhil her türlü çalışmada, projelendirmede ve girişimde bulunmak,

Akademinin görevleri arasındadır.

TÜBA

TÜBA Ödülleri, Bursları ve Destek Programları

- * **TÜBA Bilim Ödülü**
- * **Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanlarını Ödüllendirme Programı (GEBİP)**
- * **Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı**
- * **Bütünleştirilmiş Doktora Burs Programı**

- * **Sosyal Bilimlerde Yurtiçi/Yurtdışı Burs Programı**
- * **Sosyal Bilimlerde Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri**
- * **Sosyal Bilimler Alanında Uluslararası Bilimsel Yayınları Özendirme Programı**

Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanlarını Ödüllendirme Programı (GEBİP)

Bu program ile 37 yaşın altındaki genç ve üstün başarılı bilim insanlarının araştırmalarının desteklenmesi amaçlanmaktadır.

2001'de başlayan bu program çerçevesinde, 2008 yılı dahil olmak üzere toplam 201 genç ve üstün başarılı bilim insanı Akademi tarafından desteklenmiştir.

GEBİP Ödülünden faydalanan genç bilimciler, gelecekte Akademi üyeliği için önemli bir kaynak olarak bakılan bir **Genç Akademi** oluşturmaktadırlar.

Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanlarını Ödüllendirme Programı (GEBİP)

Eylül ayında duyuru yapılır ve tüm üniversitelere yollanır.
Son başvuru ~ 1 Aralık civarı. Yılda ~ 150 başvuru.

Yedi ayrı alan komitesi değerlendirme ve mülakatları yapar.
Başarı oranı ~ % 15. Öğrencisi olana ekstra destek verilir.

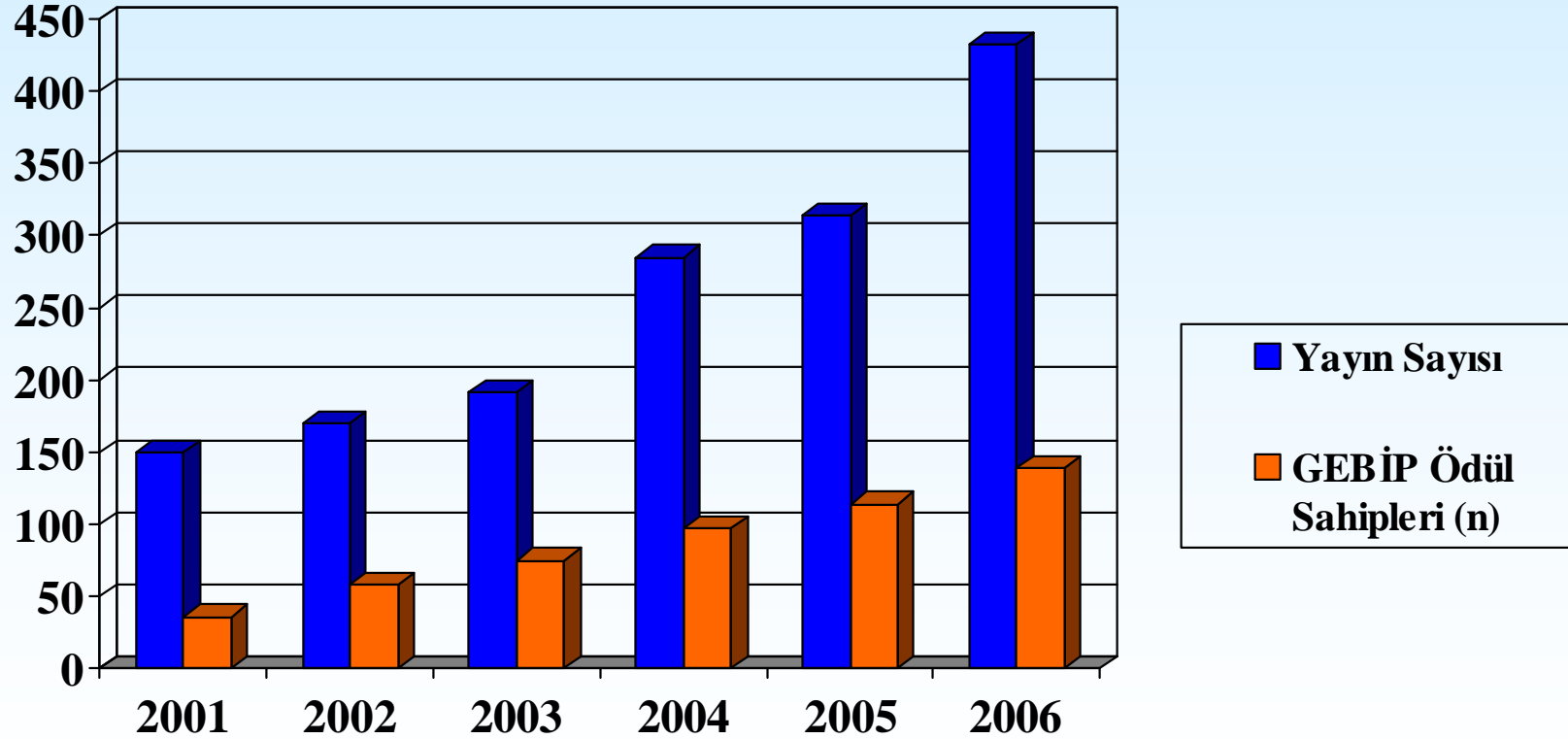
Her yıl Eylül ayında bir haftasonu GEBİP Ödüllü genç bilimciler ve Akademi üyeleri ile bir üniversiteye misafir olarak yıllık toplantı yapılır; konferanslar ve ~70 konuşma !

GEBİP destek döneminden (3 yıl) sonra yılda bir kez seyahat desteği verilir.

TÜBA

**GEBİP ÖDÜL SAHİPLERİNİN
2001-2006 YILLARI ARASINDA ULUSLARARASI DERGİLERDE
ÇIKMIŞ OLAN YAYINLARI**

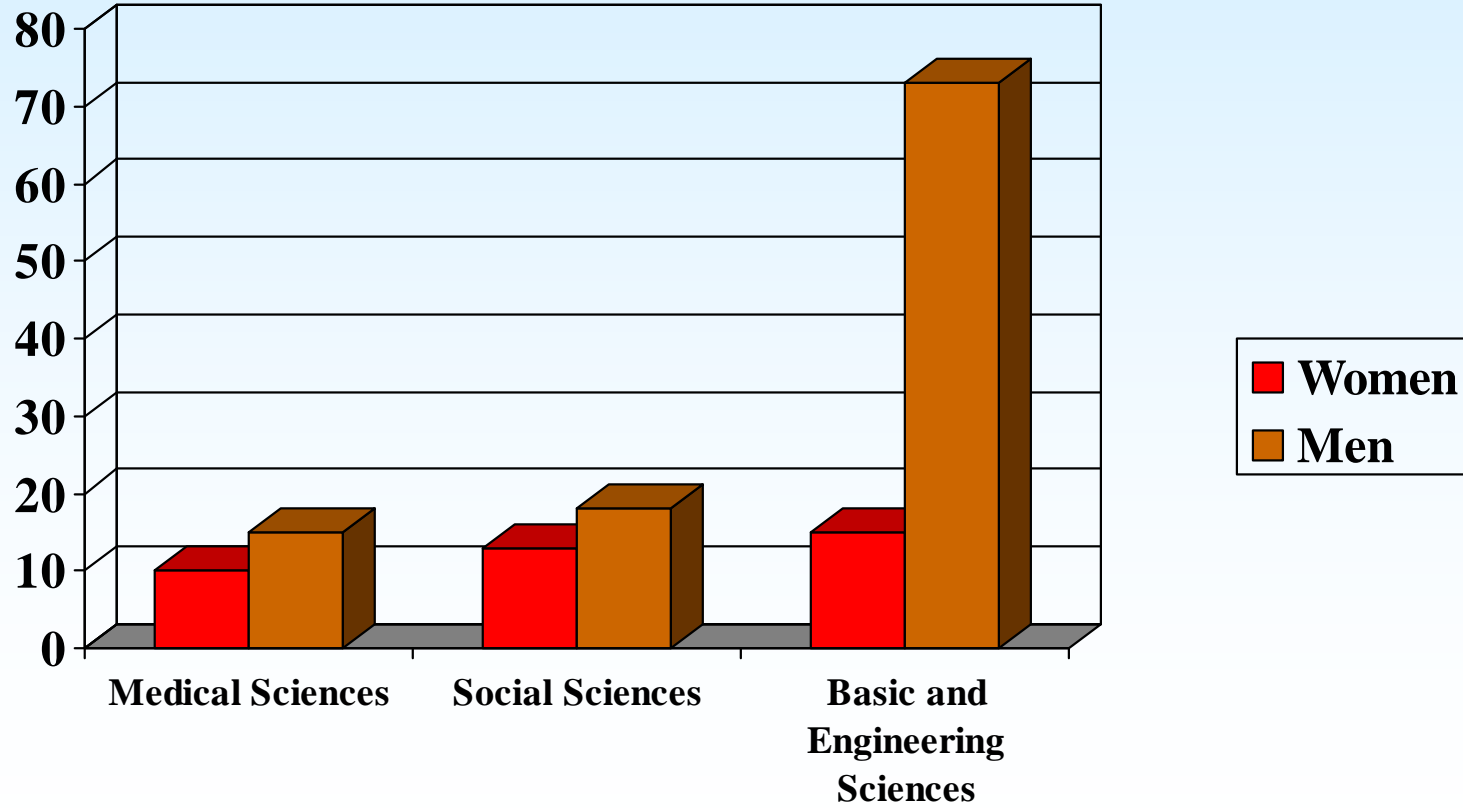

TÜBA

GEBİP ÖDÜL SAHİPLERİ

ALANLARA GÖRE KADIN – ERKEK DAĞILIMI
(2001 - 2006 YILLAR TOPLAM)

TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

üstün başarılı genç bilim insanlarını
ödüllendirme ödüllendirme programını
2008 yılı başvuru çağrısı

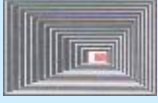
son başvuru tarihi 1 aralık 2007

2008
GEBİP

Adres: Piyade Sokak
No: 27 Çankaya
06550, Ankara
Tel: 0 . 312 . 442 29 03
Faks: 0 . 312 . 442 23 58

www.tuba.gov.tr

TÜBA

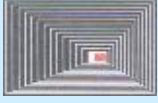
TÜBA Destek Bursları

Sosyal Bilimler alanlarında verilmekte olan (2006'ya dek) TÜBA Burslarının amacı, ülkemizde yapılmakta olan doktora çalışmalarının bilimsel düzeyinin gelişmesine ve bilimsel gelişme için gerek duyulan araştırmacı insan gücünün nicelik ve nitelik açısından yükseltilmesine destek olmaktır.

Eylül 2007 itibariyle Akademi'nin burs desteği verdiği doktora öğrencilerinin sayısı 163'e ulaşmıştır. 121 doktora öğrencisi, doktora derecelerini almıştır.

Ayrıca sosyal bilimlerde çok sayıda kongre destekleri verilmiştir.

TÜBA

Sosyal Bilimlerde Yayın Desteği

Sosyal Bilimler Alanında Uluslararası Bilimsel Yayınları Özendirme Programı (TÜBA – SOBYÖP) çerçevesinde 1994 yılından beri bilim insanlarının sosyal bilim alanlarındaki uluslararası düzeyde yayınlar desteklenmektedir.

Bu bağlamda, örneğin

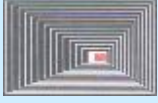
2005 yılında 488 uluslararası yayına 127 631,63 YTL

2006 yılında 436 uluslararası yayına 98 416,89 YTL

destek verilmiştir (bu program 2009'da sonlandırılacaktır).

TÜBA

TÜBA Destek Bursları

İki yeni burs programı (2007) :

Doktora Sonrası Bütünleştirilmiş Burs Programı (DSBP):

- Doktorasını son iki yıl içinde almış genç araştırmacılar için
- Farklı bir araştırma grubu içinde, ikinci yılı yurtdışında

Bütünleştirilmiş Doktora Burs Programı:

Birbirinden bağımsız iki basamaklı bir program:

- * Doktora öğrencisi, danışmanı ve araştırma grubu yeterlik sınavı öncesi en çok üç yıl için desteklenir (**BDHP**).
- * Tez aşamasındaki doktora öğrencisi, danışmanı ve araştırma grubu en çok üç yıl desteklenir, bu sürenin yarısının yurtdışında olması beklenir (**BDAP**).

Türkiye Bilimler Akademisi

TÜBA

yeni

Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı

Son Başvuru Tarihi: 18 Mayıs 2007

www.tuba.gov.tr

Türkiye Bilimler Akademisi

Piyade Sokak, No: 27, 06550 Çankaya-Ankara

Tel: 0.312.442 29 03/164

**TÜRKİYE
BİLİMLER
AKADEMİSİ
BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ
DOKTORA
BURSA
PROGRAMI**

Son Başvuru Tarihi: 4 Nisan 2008

www.tuba.gov.tr

Türkiye Bilimler Akademisi
Piyade Sokak No: 27 06550 Çankaya-ANKARA
Tel: 0.312.442 29 03/164

TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

TÜBA

Akademi Projelerinden Örnekler

- * **Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü**
- * **Açık Ders Malzemeleri**
- * **Bilimde Öngörü**
- * **Bilim Etiği**
- * **Yabancı Ders Kitaplarının Türkçe'ye Çevrilmesi**
- * **Bilim Eğitimi**
- * **Kültür Envanteri**
- * **Rabi Medrese Restotasyonu**
- * **Bilim Politikalarının İzleme ve Değerlendirilmesi**

TÜBA

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü

Projenin Amacı

Bilimsel eğitim ve öğretimde kullanılmak ve geliştirilmek üzere “**Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü**” hazırlanmakta ve böylece bilimsel alandaki iletişimin ana dilde sağlanması amaçlanmaktadır.

Bilimsel kavram ve terimlerin Türkçe ifade edilmesi bilimsel düşüncenin gelişmesine katkıda bulunacaktır. Böylece, gelişen bilim ve teknolojinin türettiği yeni terimlerin Türkçe karşılıkları eğitim ve bilim dünyası tarafından kullanılabilir, Türkçenin giderek bilim dili olarak yerleşmesine katkıda bulunacaktır

TÜBA

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü Alanları

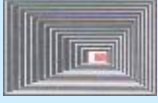
Sosyal Bilimler Terimleri Sözlüğü

Doğa Bilimleri Terimleri Sözlüğü

Tıp Terimleri Sözlüğü

Mühendislik Terimleri Sözlüğü

TÜBA

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü tasarımı; **Doğa Bilimleri, Sosyal Bilimler, Tıp Bilimleri** ve **Mühendislik Bilimleri** olmak üzere **dört temel alanda** devam etmektedir. Dört alanda toplam **1000'e** yakın akademisyen görev almıştır.

Sosyal Bilimlerde 25 alandan 22' si alan uzmanları tarafından tamamlanarak TÜBA'ya iletilmiştir. Tıp Bilimlerinde 44 alandan 36'sı alan uzmanları tarafından tamamlanmıştır. Doğa bilim terimleri dizelgeleri dört alanda (biyoloji, matematik, kimya ve yer bilimleri) tamamlanmıştır. Hazırlanmış olan fizik terimleri dizelgesi görüşe açılmıştır. Sosyal Bilimlerde ve Doğa Bilimlerinde bu alanlar yabancı dil denetimi, anlatım birliği, Türkçe dil kuralları açısından sözlük masası tarafından incelenmektedir. **Mühendislik Bilimlerindeki** çalışmalara **2006 yılında 17 alan** olarak başlanmıştır.

TÜBA

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü

Tıp Terimleri Sözlüğü Alt Alanları

Göğüs Hastalıkları

Deontoloji

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları

Kardiyoloji

Nefroloji

Üroloji

Patoloji

Anesteziyoloji

Nöroşirürji

Psikiyatri

Biyofizik

İmmünoloji

Kadın Hastalıkları

Ortopedi ve Travmatoloji

Mikrobiyoloji

Veterinerlik

Çocuk Cerrahisi

Histoloji ve Embriyoloji

Nöroloji

Meme hastalıkları ve cerrahisi

Tıbbi Genetik

Radyoloji

Biyokimya

Klinik Biyokimya

Eczacılık

Anatomi

Farmakoloji

K.B.B.

Genel Cerrahi

Dermatoloji

Peritonoji

Fizyoloji

Sağlık Yönetimi

Sağlık Eğitimi

Genel Tıp

Diş Hekimliği

TÜBA

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü

Sosyal Bilim Terimleri Sözlüğü Alt Alanları

Antropoloji

Arkeoloji

Coğrafya

Çocuk Gelişimi ve Eğitimi

Dilbilim

Dinbilim

Felsefe

Eğitim

Edebiyat

Gösterim

Hukuk

İktisat

İstatistik

İşletme

Kentbilim

Kitle İletişimi ve Araçları

Kütüphanecilik

Mantık

Mimarlık

Psikoloji

Sanat Tarihi

Siyaset Bilimi ve Uluslararası

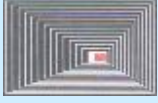
İlişkiler

Sosyoloji

Tarih

Yöntembilim

TÜBA

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü

Doğa Bilim Terimleri Sözlüğü Alt Alanları

Matematik

Fizik

Kimya

Biyoloji

Yerbilim

TÜBA

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü

Mühendislik Terimleri Sözlüğü:

Mühendislik Terimleri Sözlüğü alanında yapılacak çalışmalar için 14 Nisan 2006 tarihinde bir toplantı yapılarak amaç ve çalışma ilkeleri görüşülmüştür.

12 Kasım 2006 tarihinde Mühendislik Üst kurul üyeleri alanların dağılımını yapmak, alan uzmanlarını ve çalışma esaslarını belirlemek üzere bir çalıştay düzenlemişlerdir. 26 katılımcı ve 5 yürütme kurulu üyesinin katıldığı çalıştay sonucu belirlenen tüm mühendislik alanları kümelere ayrılmıştır.

Her bir küme sözlükte yer alacak terim dizinlerini tamamlamış ve terimlerin tanımları üzerinde çalışmaktadırlar. Yürütme Kurulu belirli aralıklarla kümelerle çalışma toplantıları yaparak gelen aşamaları değerlendirmektedir.

TÜBA

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü

Mühendislik Terimleri Sözlüğü Alt Alanları

Bilgisayar Mühendisliği

Biyomedikal Mühendisliği

Biyomühendislik

Çevre Mühendisliği

Deniz hukuku

Deniz Teknolojileri Mühendisliği

Deniz Ulaştırma ve İşletme Mühendisliği

Elektrik ve Elektronik Mühendisliği

Endüstri Mühendisliği

Enerji Mühendisliği

Fizik Mühendisliği

Gemi İnşaatı Mühendisliği

Gemi Makine Mühendisliği

Genetik Mühendisliği

Gıda Mühendisliği

Harita Mühendisliği

Havacılık ve Uzay Mühendisliği

İnşaat (Üstyapı) Mühendisliği

İnşaat Mühendisliği (Zemin Mekaniği ve Temel mühendisliği)

Jeofizik Mühendisliği

Jeoloji Mühendisliği

Kimya Mühendisliği

Maden Mühendisliği (Cevher hazırlama)

Maden Mühendisliği (Kaya mekaniği ve Maden işletme)

Makine Mühendisliği

Malzeme-Metalürji Mühendisliği

Mekatronik Mühendisliği

Orman Mühendisliği

Tarım Mühendisliği

Tekstil Mühendisliği

Uçak Mühendisliği

Yazılım Mühendisliği

TÜBA

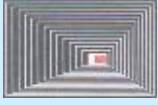

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü

Toplam 32 alan 8 küme altında çalışmalarını sürdürmektedir:

- K1: Elektrik ve Elektronik Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği, Fizik Mühendisliği, Yazılım Mühendisliği, Biyomedikal Mühendisliği
- K2: Gemi İnşaatı Mühendisliği, Deniz Teknolojileri Mühendisliği, Gemi Makine Mühendisliği, Deniz Ulaştırma ve İşletme Mühendisliği, Deniz hukuku
- K3: Jeoloji Mühendisliği, Jeofizik Mühendisliği Maden Mühendisliği (Kaya mekaniği ve Maden işletme), İnşaat Mühendisliği (Zemin Mekaniği ve Temel mühendisliği)
- K4: Kimya Mühendisliği, Çevre Mühendisliği, Biyomühendislik, Genetik Mühendisliği, Gıda Mühendisliği, Tekstil Mühendisliği, Maden Mühendisliği (Cevher hazırlama) Malzeme-Metalürji Mühendisliği
- K5: İnşaat (Üstyapı) Mühendisliği, Harita Mühendisliği
- K6: Makine Mühendisliği, Mekatronik Mühendisliği, Havacılık ve Uzay Mühendisliği, Uçak Mühendisliği, Endüstri Mühendisliği, Enerji Mühendisliği
- K7: Tarım Mühendisliği
- K8: Orman Mühendisliği

TÜBA

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü

Terim örnekleri:

akustik emisyon bkz. akustik yayılma

akustik yayılma (İng. acoustic emission; Alm. akustische emission; Fr. acoustique émission) : Kayaç, metal, seramik, beton ve cam gibi birçok katı malzemenin gerilme etkisi altında kaldıklarında ve/veya deformasyona uğradıklarında yaydıkları titreşim

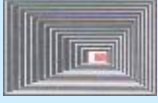
ampirik bkz. görgül

görgül (İng. empirical) : Yalnızca deney ya da gözlemlere dayalı olup geçerliliği kuramsal olarak kanıtlanamamış.

anizotropi bkz. yönserlik

yönserlik YER. (İng. anisotropy) : Malzeme özelliklerinin koordinat sistemine ve doğrultularına bağımlı olması

TÜBA

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü

deviatorik gerilme bkz. saptırıcı gerilme

saptırıcı gerilme YER. (İng. deviatoric stress) : Herhangi bir noktaya etkiyen dikey gerilme bileşeninin, aynı noktadaki ortalama dikey gerilmeden sapmasını (farkını) gösteren gerilme.

acil çıkış GEMİ MAK. (Alm. Notausgang, Notausstieg; Fr. porte d'échappe; İng. emergency exit) : Gemilerdeki acil durumlarda, gemi personelinin çıkış veya kaçış yapabileceği kapı, kaporta veya merdiven gibi yerler.

etüv bkz. kurutma dolabı

kurutma dolabı KİM.MUH. (Alm. Trockenschrank, Fr. étuve, İng. drying oven, esk.t. etüv) : Kimyasal madde araç ya da gereçleri belirli bir sıcaklıkta tutarak, üzerlerinde suyu gidermek için kullanılan deneylik aracı.

TÜBA

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü

Eylül 2008 tarihine kadar tamamlanan alanlar TÜBA web üzerinden sınırlı sayıda kullanıcıya şifreli olarak arama motoru üzerinden görüşleri alınmak üzere sunulacaktır.

Yorumlarla iyileştirilen sözlük içeriği tüm alanların tamamlanmasıyla basılıp yayınlanacak ve web üzerinden genel kullanıma açılacaktır.

TÜBA

Açık Ders Malzemeleri Projesi

İlk olarak 2000 yılında MIT’de başlatılarak bugün MIT’de verilen yaklaşık 1800 ders malzemesini internet üzerinden ulaşıma açan, daha sonra ABD’de diğer bazı üniversiteler, ayrıca 19 ülkede de benzer uygulamalarla yaygınlaşan Açık Ders Malzemeleri Projesini ülkemizde de yaşama geçirmek üzere Akademi tarafından ülkemiz üniversiteleri rektörlüklerine bir çağrı yapılmıştır.

25 ÜNİVERSİTE, YÖK ve ULAKBİM temsilcilerinin katılımıyla 27 Mart 2007 tarihinde Akademide düzenlenen toplantıda bir üniversitelerarası konsorsiyum kurulmuş ve çalışma esaslarını belirlemek üzere bir çalışma grubu oluşturulmuştur.

TÜBA

Açık Ders Malzemeleri Projesi

11 Mayıs günü TÜBA’da yapılan toplantıya 47 üniversite temsilcisi katılmış, 46 üniversite, YÖK ve Akademiyi kapsayan bir konsorsiyum kurulmuş, Konsorsiyum Yönetim Kurulu oluşturulmuş ve alınan bir dizi kararla konsorsiyuma işlerlik kazandırılmıştır.

Konsorsiyum üyesi üniversitelerin temsilcilerinin seçimle oluşturduğu Yönetim Kurulu Üyeleri, teknik donanımı yeterli üniversitelerin “Edu Commons” yazılımı kurarak ders yayınlarına başlamaları, teknik donanımı yetersiz olan üniversitelerin ise ULAKBİM üzerinden ders yayınlarına başlamaları kararını almıştır

Bu karar doğrultusunda Ankara Üniversitesi , Anadolu Üniversitesi, ODTÜ ve TOBB Üniversiteleri [Edu Commons](#) yazılımını kurarak bazı derslerin internet üzerinden yayınına başlamışlardır.

TÜBA

Öngörü Projeleri

Türkiye'nin gelecek 20 yıllık periyotta vizyonunu, stratejik ve öncelikli alanlarını belirlemek için 2001 yılında,

TÜBİTAK tarafından

“Vizyon 2023”

TÜBA tarafından

“Bilim Politikaları Öngörü Projesi ”

başlatılmıştır.

TÜBA

TÜBA Öngörü Projeleri

- * **Sağlık, Bitkisel Üretim, Hayvancılık, Gıda, Endüstri, Genetik Kaynaklar ve Çevre alanlarını kapsayan TÜBA Moleküler Yaşam Bilim ve Teknolojileri Öngörü Projesi 2003 yılında tamamlanmıştır.**
- * **Ardından TÜBA Temel Bilimler Öngörü Projesi** başlatılmış, proje **Astronomi ve Uzay Bilimleri, Biyoloji, Fizik, Kimya, Matematik ve Yer Bilimleri alanlarında yürütülmüştür ve 2005'te tamamlanmıştır.**
- * **Yerleşim Bilimlerinde Öngörü Projesi 2005'te sonuçlanmış ve yayımlanmıştır.**

TÜBA

Bir İlk : Sosyal Bilimlerde Öngörü

Kasım 2004 tarihinde başlatılmış olan

" Sosyal Bilimlerde Öngörü Çalışması "

- * Psikoloji ve Bilişsel Bilimler,
- * Sosyoloji,
- * Antropoloji ve Kültür Çalışmaları,
- * İktisat,
- * Siyasi Bilimler ve
- * Genel Olarak Sosyal Bilimlerin Düzeyinin Yükseltilmesi

başlıkları altında altı alanda çalışmalarını tamamlamış, tüm gruptaki çalışmaların detaylı raporları ve Yönetici Özetleri Eylül 2007'de yayınlanmıştır. Yönetici özetlerinin İngilizce basımları 2008'de yapılmıştır.

TÜBA

TÜBA

Bilim Etiği Etkinlikleri

“**Bilimsel Araştırmalarda Etik ve Sorunları**“ başlıklı rehber kitap 15 000 adet bastırılarak ulaşılabilen doktora öğrencilerine ve danışmanlarına dağıtılmıştır (2001).

2006 yılında ilkeleri ve çalışma esasları yeniden belirlenen **Bilim Etiği alışma Grubunun** yakın erimli çalışma programı belirlenmiştir. 14–15 Aralık 2007 tarihinde İstanbul’da uluslararası katılımlı ve 21 üniversitenin temsil edildiği **Bilim Etiği Simpozyumu** düzenlenmiştir. TÜBA Etik kitabının 2. yeniden düzenlenmiş genişletilmiş baskısı yayına hazırlanmaktadır.

Bilim Etiği konusunda ulusal ve uluslararası toplantılar düzenlenmekte ve konunun önemi vurgulanmaktadır.

TÜBA

Üniversite Ders Kitaplarının Türkçe'ye Çevrilmesi

2004 yılında Devlet Planlama Teşkilatının desteğiyle başlatılmış olan bu projede ilk olarak ele alınan “**Calculus: Concepts and Contexts (J. Stewart)**” başlıklı kitabın Türkçe tıpkı basımı yapılmış, satışa sunulmuştur.

“**Molecular Biology of the Cell** (B. Alberts ve ark)” başlıklı kitabın çevirisi ve düzenlenmesi çalışmaları tamamlanmıştır.

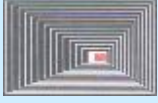
Son kontroller yapılmış ve basım için matbaaya verilmiştir.

Fuat Sezgin'in beş ciltlik “**Wissenschaft und Technik im Islam**” başlıklı beş ciltlik kataloğu Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ortak olarak yayınlanmıştır.

Astronomy Today ve **Understanding Earth** kitaplarının tercüme telif haklarının alımı için yazışmalar devam etmektedir.

TÜBA

Bilim Eğitimi

Akademinin daveti üzerine 16-21 Nisan 2007 ve 28-29 Mart 2008 tarihlerinde ülkemizi ziyaret eden Prof.Dr.Y.Qu  r  , sorgulama temelli bilim eğitimi konusunda Fransız Bilimler Akademisi ve InterAcademy Panel girişim ve deneyimlerini Ankara ve İstanbul'da verdiği konferanslarda ve panel toplantılarında katılımcılarla paylaşmış, okulları ziyaret ederek öğretmenlerle görüşmüş ve Bilim Eğitimi Çalışma Grubu üyeleriyle yaptığı toplantıda Akademinin bu konuda Türkiye'de izleyebileceği yola ilişkin önerilerde bulunmuştur.

Burada temel amaç, bilim insanları ile eğitimcilerin iletişim ve etkileşimini sağlayacak bir platform üzerinden, bilim eğitime yönelik çabalarında eğitimcilere destek olmaktır. Akademi üyelerinin, bu platform üzerinden eğitimcilerle alanlarıyla ilgili sorunların yanıtlanmasında ve derslerin hazırlanmasında destek olmaları beklenmektedir.

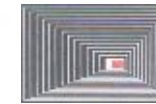
Bu proje Milli Eğitim Bakanlığı ve DPT desteği ile yürütülecektir.

TÜBA

Türkiye Kültür Envanteri

Türkiye'nin kültür envanterinin belirlenmesine yönelik olarak sürdürülen çalışmalar, değişik üniversitelerden **36 ekibin** katkılarıyla devam etmektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Türkiye Bilimler Akademisinin ortaklaşa yürüttüğü “**Güney Doğu Anadolu Bölgesinde Kültürel Mirası Geliştirme Programı**” kapsamında AB Türkiye Temsilciliği tarafından desteklenen “**Kültürel Varlıkların Korunması için Uzay Teknolojileri Temelli Akıllı Bir Sayısal Sistem Geliştirilmesi: GAP Bölgesi Örnek Modellemesi ve Çok Disiplinli Uygulaması**” başlıklı proje son aşamasına girmiştir. Türkiye Kültür Envanteri Projesi çerçevesinde geliştirilen “**Kültür-Kitap**” başlıklı yazılım, bu yeni proje kapsamında verilerin internet üzerinden girilmesini sağlayacak bir yazılıma dönüştürülmüştür. Proje raporu Haziran 2008'de AB Türkiye Temsilciliğine teslim edilecektir.

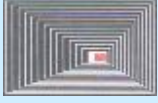
MAIN GROUPS OF TÜBA - TÜKSEK PROJECT

The screenshot displays the CULTUREBOOK V 1.0 interface, which is organized into several functional sections:

- Navigation Tools:** A top toolbar includes icons for zoom in, zoom out, pan, full extent, print preview, export map, measure, clear line, and identify.
- Archaeology Section:** Contains a metadata table for inventory L21A003.

INVENTORY NO	L21A003
MODERN NAME	Çadır
PREVIOUS NAME	
ANCIENT NAME	
LATITUDE (N)	38 03' 51.40"
LONGITUDE (E)	28 50' 43.90"
ALTITUDE	551 m.
1/25000 SHEET NO	L21c4
PROVINCE	DENİZLİ
DISTRICT	BULDAN
VILLAGE	YENİ
LOCATION	Çadır
HEIGHT	1 m.
DIMENSION	1 X 1 km.
- Ethnobotany Section:** Features a 'TYPE' dropdown menu with options: Double Mound, Shallow Settlement, Ancient City (checked), and Scattered Settlement. It also includes 'Matching Criteria' checkboxes.
- Ethnography Section:** Includes dropdown menus for categories 2, 3, and 4, each with a 'Matching Criteria' checkbox.
- Oral History Section:** Contains a 'PLACE' text field with the entry: "Approximately 5 km away from the center of Buldan to the direction of SE".
- Geology Section:** Includes 'DEFINITION (KEY WORDS)' and 'DESTRUCTION (KEY WORDS)' fields. The definition for L21A003 is: "At the northeast of vineyard, at the hill, there is an ancient settlement".
- GIS Data Section:** A central map window shows a 3D relief map with a grid. A yellow label 'L21A003' is placed over a specific location. A scale bar below the map indicates 0 to 25 km. A 'Layers' panel on the left lists: Archaeology, Rural Monument, Rural Settlement, Urban Building, and Urban Settlement. An 'Inventory list box' on the left shows a list of IDs including L21A003. A 'Data Entry' section on the right allows for entering and updating tabular data.
- Query Section:** Includes a 'Query' section for tabular and spatial queries, a 'NEW QUERY' button, a 'REPORT' button, and a 'DATABASE' dropdown.
- Analysis Section:** Features a 'photos of inventory (L21A003)' window showing a landscape photo. Below it are options for visual material types: BW, Color, Digital, Slide, and Drawing.
- Overview and Map Tip:** An 'overview' map in the top right corner shows the location of the main map area within Turkey. A 'map tip' points to a specific location on the map.

TÜBA

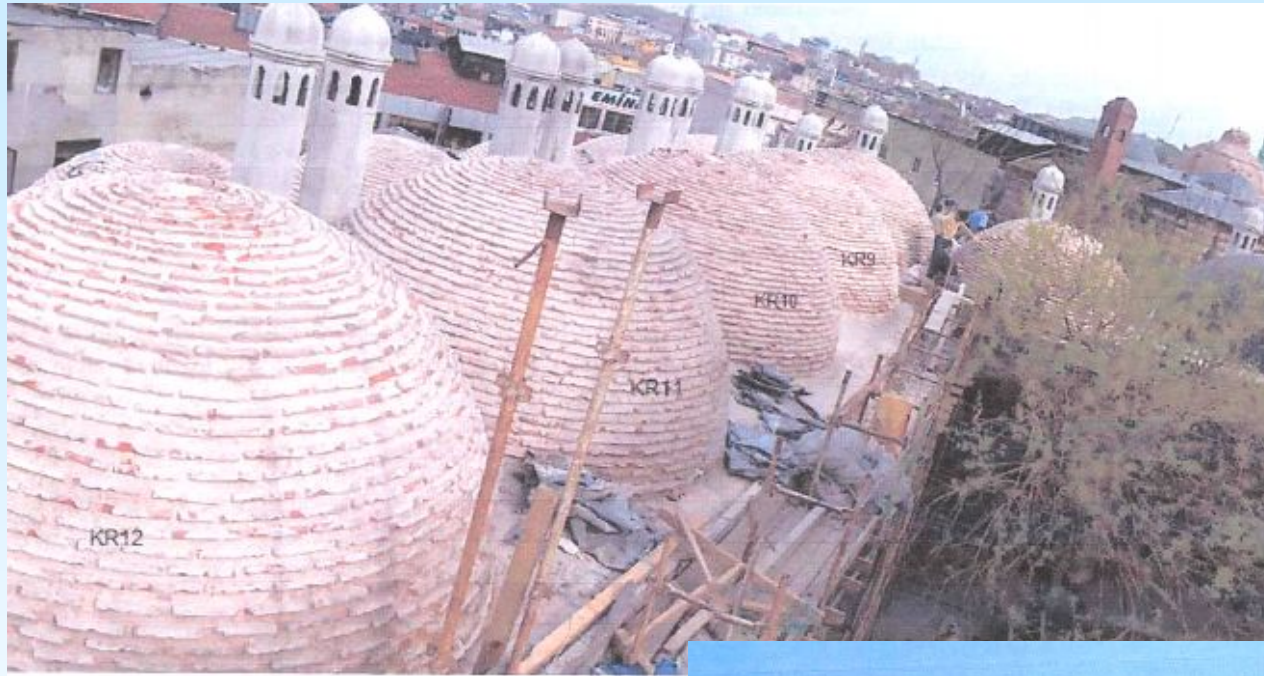
Rabi Medrese Restorasyonu

Mimar Sinan'ın eseri olan Süleymaniye Külliyesindeki **Rabi Medrese**, restorasyon çalışmaları yapmak üzere TÜBA'ya tahsis edilmiştir. Ön planda medrese çatısının yenilenmesini kapsayan çalışmaların ilk bölümü Haziran 2008 tarihinde tamamlanmış olacaktır.

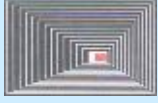
Restorasyonun geri kalan bölümü için ödenek onaylanmıştır. Bu bölümünün 2008 yılı başında tamamlanacak Rabi Medrese bünyesinde **Bilim ve Kültür Merkezi ve Mimar Sinan Araştırma Enstitüsü** kurulacaktır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, TÜBİTAK, Frankfurt Üniversitesi, Arap – İslam Bilim Tarihi Enstitüsü ile ortaklaşa olarak, Akademi Şeref Üyesi Prof. Dr. Fuat Sezgin tarafından Frankfurt'ta kurulmuş olan “**İslam Bilim Tarihi Müzesi**”nin daha gelişmiş bir örneğini ülkemizde Topkapı Sarayı Has Ahırlarında kurma çalışmaları sürdürülecektir.

TÜBA

TÜBA

Rabi Medrese Restorasyonu

7. Kubbelerin horasan harcı ile sıvanması

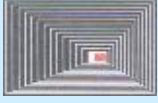

8. Sıva sonrası görünüm

TÜBA

TÜBA

Uluslararası İlişkiler

Akademi, çok taraflı ilişkiler çerçevesinde, uluslararası ve akademilerarası organizasyonlarda (genel sekreter, yönetim kurulu üyesi veya üye olarak) Türkiye'yi temsil etmektedir.

Bu organizasyonlardan bazıları:

- ALL European Academies (ALLEA),
- The InterAcademy Council (IAC),
- The InterAcademy Panel (IAP),
- The InterAcademy Medical Panel (IAMP),
- Network of the Academies of Mediterranean Countries,
- Association of Academies of Sciences in Asia (AASA),
- Inter-Academy Council for Southeast Europe (IAC – SEE)

TÜBA

Uluslararası İlişkiler

- Council of the Presidents of the National Academies of Science of the BSEC (Black Sea Economic Cooperation) Member States (CoPNAS),
- The European Science Foundation Standing Committee for the Humanities (ESF-SCH),
- The European Science Foundation Standing Committee for Social Sciences (ESF-SCSS),
- International Social Sciences Council (ISSC),
- The Third World Network of Scientific Organisations (TWNSO),
- International Human Rights Network of Academies and Scholarly Societies,
- The European Archaeological Council (EAC).

Akademi ikili ilişkiler çerçevesinde 19 ülke ile protokol yapmıştır.

TÜBA

Avrupa Birliği Destekli Projeler

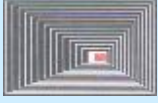
' Research Potential of the BSEC Countries – ResPot '

- Avrupa Birliği 6. Çerçeve programından ~ 500.000 Avro İle desteklenmiştir.
- Üç yıl sürmüştür (ülke ziyaretleri, mülakatlar, GZFT analizleri, vb...)
- Kapanış toplantısı Antalya'da 4 – 6 April 2006 tarihinde yapılmıştır.
- Sonuç raporları www.icbss.org adresinde verilmiştir.

Projenin devamında Ekim – Kasım 2006'da " Çevre" , "Enerji" ve "Biyoteknoloji" Konularında üç tane tematik Çalıştaylar yapılmış, 7. Çerçeve programı için Tematik öncelikler belirlenmiş, AB Komisyonuna öneriler götürülmüştür.

' MIRA – Mediterranean Research and Innovation Action ' projesi 1.1.2008'de Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programından 3 Milyon Avro bütçe ile başlamıştır.

TÜBA

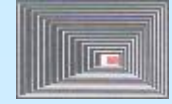
TÜBA YAYINLARI

- * **Akademi Forumu Dizisi**
- * **TÜBA Raporları**
- * **Ders Kitapları**
- * **TÜBA Yaşam Öyküleri**
- * **Bilim ve Düşün Dizisi**
- * **Sürelî Yayınlar**
  - **TÜBA-AR Arkeoloji Dergisi,**
  - **GÜNCE - Bilim Dünyasından Haberler,**
  - **Akademi Yıllığı (TÜBA Annals),**
  - **TÜBA-KED Kültür Envanteri Dergisi,**
  - **TÜKSEK Projesi yayınları,**

olarak gruplandırılmıştır.

TÜBA AKADEMİ FORUMU DİZİSİ

TÜBA

**Bilim, düşün, sanat ve siyasetin öne çıkmış temsilcilerinin
Akademi Konferansları programı kapsamında yaptıkları
konuşmaları içeren yayınlar**

Talat Halman

21. Yüzyılda Üniversite ve
Kültür
56 sayfa. 3. baskı,
Şubat 2005. 3,50 YTL.
ISBN 975-8593-27-7

Halil İnalçık

Tarih ve Akademi
72 sayfa. 3. baskı,
Şubat 2005. 4,00 YTL.
ISBN 975-8593-29-3

Kemal Kurdaş

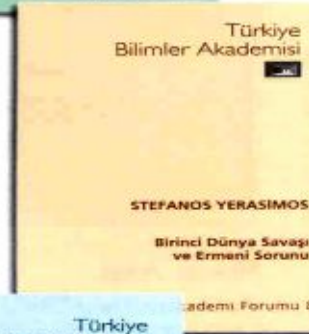
Türkiye Ekonomisindeki
Çöküş ve Geleceğe Bir Bakış
64 sayfa. Şubat 2002.
4,00 YTL.
ISBN 975-8593-10-2

Stefanos Yerasimos

Birinci Dünya Savaşı ve
Ermeni Sorunu
48 sayfa. 2. baskı,
Mayıs 2005. 3,00 YTL.
ISBN 975-8593-24-2

M. Orhan Öztürk

Sorma-Bilme Dörtüsü ve
Girişim Duygusu Nasıl Yok
Ediliyor?
56 sayfa. 2. baskı,
Ekim 2004. 2,50 YTL.
ISBN 975-8593-26-9

Bozkurt Güvenç

Osmanlı'dan Cumhuriyete
Kültürümüzde Batı Etkileri
40 sayfa. 2. baskı,
Ekim 2004. 2,50 YTL.
ISBN 975-8593-28-5

Mehmet Özdoğan

Güneydoğu Anadolu'nun
Kültür Tarihindeki Yeri ve
Farklı Bir Bakış
64 sayfa.
Ocak 2003. 4,00 YTL.
ISBN 975-8593-33-1

Ziya Aktaş

Türkiye'de Bilgi
Toplumuna Nasıl Erişiriz?
48 sayfa. 2. baskı,
Şubat 2005. 3,00 YTL.
ISBN 975-8593-34-X

Stanford J. Shaw

Bir Düşüncenin
Gerçekleşmesi: Osmanlı
Tarihi Çalışmalarım
76 sayfa. Mayıs 2003.
4,50 YTL.
ISBN 975-8593-38-2

Ali Alpar

Uzay Ajansları
36 sayfa. Haziran 2003.
2,50 YTL. ISBN 975-8593-39-0

TÜBA RAPORLARI

TÜBA

Akademi etkinliklerinin ve projelerinin sonuçlarını bilim dünyasına ve kamuoyuna duyuran yayınlar

Nüfus ve Kalkınma Göstergeleri: Ulusal ve Uluslararası Uygulamalar

180 sayfa. Nisan 2003.
8,00 YTL.
ISBN 975-8593-36-6

Population and Development Indicators: National and International Practices

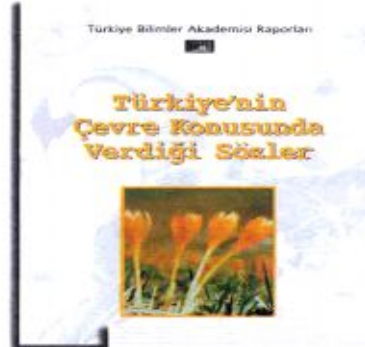
104 sayfa. Nisan 2003.
5,00 YTL.
ISBN 975-8593-37-4

Türkiye'nin Nüfus ve Kalkınma Yazını: Eleştirel Bir Değerlendirme

212 sayfa. Kasım 2003.
9,00 YTL.
ISBN 975-8593-49-8

Yaşam Kalitesi Göstergeleri: Türkiye İçin Bir Veri Sistemi Önerisi

52 sayfa. Mart 2004.
4,00 YTL.
ISBN 975-8593-52-8

Kök Hücre Araştırmalarında Güncel Kavramlar

32 sayfa. 2. Baskı
Mayıs 2005. 5,00 YTL.
ISBN 975-8593-63-3

Türkiye'nin Çevre Konusunda Verdiği Sözler

136 sayfa. Şubat 2005.
4,00 YTL.
ISBN 975-8593-70-6

Temel Bilimler Öngörü Çalışması

56 sayfa. Nisan 2005.
6,00 YTL.
ISBN 975-8593-72-2

Bilimsel Araştırma ve Politika İlişkisi

96 sayfa. Mayıs 2005.
7,50 YTL.
ISBN 975-8593-73-0

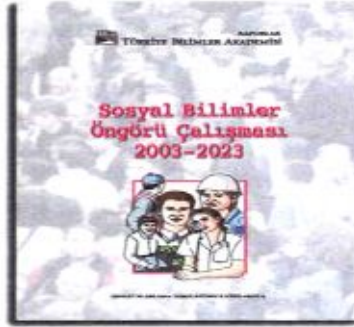
Moleküler Yaşam Bilimleri ve Teknolojileri Öngörü Çalışması 2003-2023

64 sayfa. Haziran 2005.
6,50 YTL.
ISBN 975-8593-77-3

TÜBA RAPORLARI

Yurtdışından Gelenlerin Nicelik ve Niteliklerinin Tespitinde Sorunlar

104 sayfa. Kasım 2005.
7,50 YTL.
ISBN 975-8593-81-1

Dünya'da ve Türkiye'de Biyolojik Çeşitliliği Koruma

176 sayfa. Nisan 2006.
9,00 YTL.
ISBN 975-8593-88-9

Yerleşme Bilimleri/Çalışmaları İçin Öngörüler

116 sayfa. Ağustos 2006.
8,00 YTL.
ISBN 975-8593-92-7

Genetik Araştırma ve Uygulamada Etik

20 sayfa. Mart 2007.
2,50 YTL.
ISBN 978-975-8593-99-6

Türkiye İçin Nüfus ve Kalkınma Stratejileri ve Bazı Politika Önerileri

248 sayfa. Temmuz 2007.
16,00 YTL.
ISBN 978-9944-252-04-1

İktisat Öngörü Çalışması 2003-2023

208 sayfa. Ağustos 2007.
13,00 YTL.
ISBN 978-9944-252-05-8

Sosyal Bilimler Öngörü Çalışması 2003-2023

232 sayfa. Ağustos 2007.
13,00 YTL.
ISBN 978-9944-252-06-5

TÜBA

DERS KİTAPLARI

TÜBA'nın 'yabancı ders kitaplarının Türkçeye çevrilmesi programı' çerçevesinde, özellikle eğitimin Türkçe olduğu üniversitelerdeki nitelikli ders kitabı açığının giderilmesi amacıyla yabancı ülkelerdeki saygın üniversitelerde kullanılan ders kitaplarının yetkin uzmanlar tarafından Türkçeye kazandırılması...

Kalkülüs. Diferansiyel ve Integral

James Steward

1150 sayfa, sert kapaklı, cd ekli. Eylül 2007.
50,00 YTL. ISBN 975-8593-94-3

TÜBA YAŞAM ÖYKÜLERİ

TÜBA

Etkinlikleriyle Cumhuriyet Türkiye'sinin bilimsel gelişimine katkıları olmuş TÜBA şeref üyelerini topluma tanıtan eserler

Bir Arkeoloğun Anıları:
Ekrem Akurgal,
302 sayfa, bez ciltli ve
şömiizli. 3. Baskı,
Ekim 2004. 20,00 YTL.
ISBN 975-403-166-5

İlk Türk Hititoloğun Yaşam Öyküsü:
Sedat Alp
Der: Can Dünder,
Fatma Sevinç
168 sayfa, bez ciltli ve
şömiizli. Kasım 2004.
20,00 YTL.
ISBN 975-8593-67-6

Bilime Adanmış Bir Ömür: Muzaffer Aksoy
Der: Nursel Duruel,
Çiğdem Altay,
Orhan Ulutin
168 sayfa, bez ciltli ve
şömiizli. Ağustos 2005.
25,00 YTL.
ISBN 975-8593-78-1

Anlamak Tutkunu Bir Matematikçi: Cahit Arf
Der: Tosun Terzioğlu, Akın
Yılmaz
284 sayfa, bez ciltli ve
şömiizli. 2. Baskı,
Ağustos 2006. 30,00 YTL.
ISBN 975-8593-80-3

TÜBA BİLİM VE DÜŞÜN DİZİSİ

TÜBA

Türkiye'de Bunalım ve Demokratik Çıkış Yolları

350 sayfa. Ocak 2002.
6,00 YTL.
ISBN 975-8593-06-4

Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yılında Bilim "Bilanço 1923-1998" Ulusal Toplantısı

1. Kitap, 2 cilt. Ocak 2002.
15,00 YTL.
ISBN 975-8593-07-2 (tk.)

Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yılında Bilim "Bilanço 1923-1998" Ulusal Toplantısı

2. Kitap, 2 cilt. Ocak 2002.
10,,00 YTL.
ISBN 975-93984-0-0 (tk.)

Bilimsel Araştırmada Etik ve Sorunlar

72 sayfa. Mayıs 2002.
2,50 YTL.
ISBN 975-8593-12-9

Bilim ve Yaratılışçılık

36 sayfa. 2. Baskı,
Ekim 2004. 6,00 YTL.
ISBN 975-8593-17-X

Bilgi Toplumuna Geçiş: Sorunsallar/Görüşler, Yorumlar/Eleştiriler ve Tartışmalar

440 sayfa. Aralık 2002.
12,50 YTL.
ISBN 975-8593-32-3

21. Yüzyılda Bilim İnsanı Yetiştirme Üzerine Öneriler

60 sayfa. 2. Baskı,
Şubat 2005. 7,00 YTL.
ISBN 975-8593-35-8

Eğitim Üzerine Düşünmek

İlhan Tekeli
96 sayfa. 2. Baskı,
Ekim 2004. 6,00 YTL.
ISBN 975-8593-46-3

Marmara Denizinde Deprem Potansiyeli

Naci Görür
60 sayfa. Ekim 2003.
6,00 YTL.
ISBN 975-8593-48-X

Kanser ve Etik

Ayhan O. Çavdar (Der.)
192 sayfa. Temmuz 2004.
8,00 YTL.
ISBN 975-8593-61-7

Denemeler, Eleştiriler

Orhan Burian
372 sayfa. 2. Baskı,
Ekim 2004. 15,00 YTL.
ISBN 975-8593-65-X

Hekimlik ve Türkçe

112 sayfa. Kasım 2004.
6,00 YTL.
ISBN 975-8593-66-8

TÜBA
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

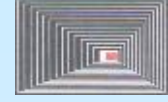
Yeni Yayınlar

TÜBA Raporları

Akademi Forumu Dizisi

TÜBA

İSLAM'DA BİLİM VE TEKNİK

yeni

5 cilt

- 1) Arap-İslam Bilimleri Tarihine Giriş
- 2) Astronomi
- 3) Coğrafya, Denizcilik, Saatler, Geometri, Optik
- 4) Tıp, Kimya, Mineraller
- 5) Fizik, Mimari, Savaş Tekniği, Anıt Objeler

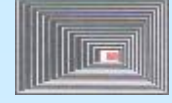
İslam dünyasının unutmuş olduğu bilimsel geçmişini anımsatan, İslam ve Ortaçağ bilimine yepyeni bir bakış açısı sunan, bilim tarihi açısından son derece önemli bir eser...

FUAT SEZGİN

TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

TÜBA

Macar Bilimler Akademisi Kütüphanesi'ndeki Türkçe El Yazmaları Kataloğu

yeni

İsmail
PARLATIR

György
HAZAI

Macar Türkologların 19. yüzyılda toplayıp incelemeye başladıkları Osmanlı el yazmalarına ilişkin, Türk, Alman ve Macar bilim insanlarının karşılıklı çaba ve işbirliği sonucu ortaya çıkan özel katalog...

Türkologlar için hazine değerinde bir çalışma...

TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

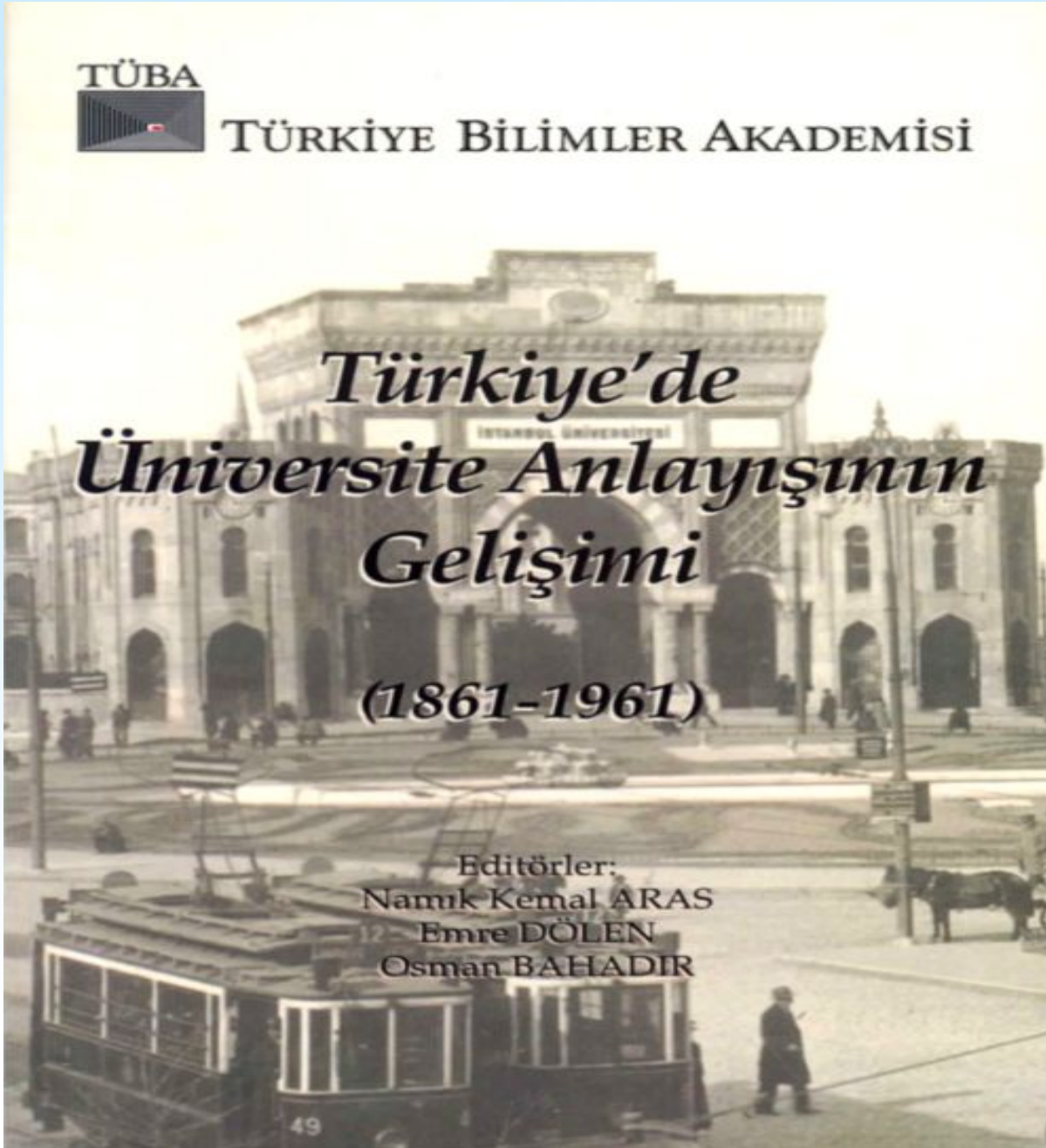
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

TÜBA

*Türkiye'de
Üniversite Anlayışının
Gelişimi
(1861-1961)*

Editörler:
Namık Kemal ARAS
Emre DÖLEN
Osman BAHADIR

TÜBA

TÜBA RAPORLAR
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

Beklenen Marmara Depremi Riskler ve Önlemler

TÜBA RAPORLAR
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

Türkiye İçin Nüfus ve Kalkınma Stratejileri ve Bazı Politika Önerileri

TÜBA

TÜBA-AR

Türkiye Bilimler Akademisi
Arkeoloji Dergisi

10. yıl sayısı

Türkiye'nin
ilk ve tek,
hakemli uluslararası
arkeoloji dergisi

TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

TÜBA-KED

Türkiye Bilimler Akademisi
Kültür Envanteri Dergisi

5. yıl sayısı

Ülkemizde kültürel varlıkların
belgelenmesi gibi eşsiz önemde
bir projenin ürünü ve bu çalışmalarını
geniş kitlelere duyuran kapsamlı
bir süreli yayın

